Standard for Natur

Dokumentet beskriver krav og føringer knyttet til natur

Innholdsansvarlig	Senior Fagleder Divisjonsstrategi og virksomhetsstyring BM
Innholdseier	Konserndirektør Finans, økonomi og konserntjenester Konserndirektør Bedriftsmarked Konserndirektør Privatmarked
Informasjonsklassifisering	Åpen
Gjelder for	Alle
Godkjenningsnivå	Konserndirektør Finans, økonomi og konserntjenester
Sist godkjent	25.08.2026
Sist revidert	25.08.2026

Innhold

1. FORMÅL 3
2. MÅLGRUPPE 3
3. STYRENDE PRINSIPPER OG KRAV 3
4. ORGANISERING OG ANSVAR 6
5. FORVALTNING OG REVISJON AV STANDARD 6
6. HÅNDTERING AV AVVIK 6
7. REFERANSER OG RELEVANTE KOBLINGER (KAN OPPDATERES UTEN NY GODKJENNING) 6

1. FORMÅL

Formålet med denne standarden er å fastsette prinsipper og overordnede krav for hvordan konsernet ivaretar hensynet til natur og naturmangfold i kredittgivning, rådgivning, produktutvikling og egen virksomhet, innenfor rammen av konsernets rolle som finansiell aktør.

Standarden operasjonaliserer **Policy for bærekraft** og skal bidra til å sikre at konsernet:

- etterlever gjeldende lover, forskrifter og offentlige vedtak knyttet til natur, arealbruk og miljø,
- ikke finansierer virksomhet eller tiltak som er i strid med slikt regelverk,
- identifiserer og håndterer risiko knyttet til naturtap, arealbruk og naturrelaterte hendelser som kan ha betydning for kundens virksomhet og bankens engasjement over tid.

Standarden legger samtidig til rette for at banken, der det vurderes som hensiktsmessig, kan bidra til økt bevissthet og dialog om naturhensyn i møte med kunder og samarbeidspartnere. Dette kan omfatte forventninger om god praksis og etterlevelse av relevante offentlige krav og bransjestandarder.

Standarden innebærer ikke at konsernet foretar selvstendige naturfaglige vurderinger, fastsetter terskler for hva som utgjør vesentlige naturinngrep, eller overtar ansvar som tilligger regulerings- og tilsynsmyndigheter.

2. MÅLGRUPPE

Standarden gjelder for alle medarbeidere i konsernet som har oppgaver knyttet til kredittgivning, rådgivning, risikostyring, produktutvikling, innkjøp samt eiendom og drift.

Standarden er særlig relevant for medarbeidere innen bedriftsmarkedet, inkludert landbruk, samt privatmarked/bolig, der natur- og miljøforhold kan være av betydning for etterlevelse av gjeldende regelverk eller for vurdering av risiko knyttet til bankens engasjement.

Målgruppen omfatter ansatte med ansvar for å sikre at konsernets virksomhet og finansiering skjer i samsvar med relevante lover, forskrifter og offentlige vedtak knyttet til natur, arealbruk og miljø, samt ansatte som bidrar til vurdering og oppfølging av naturrelatert risiko der dette er relevant.

3. STYRENDE PRINSIPPER OG KRAV

3.1 Overordnede prinsipper

Konsernet skal i sin virksomhet legge til grunn en risikobasert og regelverksforankret tilnærming til natur og naturmangfold, tilpasset bankens rolle som finansiell aktør.

Dette innebærer at konsernet skal:

- etterleve gjeldende lover, forskrifter og offentlige vedtak knyttet til natur, arealbruk og miljø,
- legge til grunn relevant reguleringsstatus, konsesjoner og myndighetskrav ved vurdering av engasjementer,
- integrere hensynet til natur i vesentlighetsvurderinger, risikostyring og rapportering der dette er relevant for bankens engasjement,
- ikke finansiere aktiviteter som medfører vesentlig og uopprettelig skade på vernet natur eller rødlistede naturtyper eller arter, i strid med gjeldende regelverk.

Ved vurdering av aktiviteter, prosjekter og engasjementer som kan påvirke natur og areal, kan prinsippet om **unngå – redusere – restaurere – kompensere** benyttes som en overordnet referanse for dialog og

risikovurdering. Prinsippet innebærer ikke at banken foretar selvstendige naturfaglige vurderinger eller fastsetter terskler for hva som utgjør vesentlige naturinngrep.

Der det vurderes som hensiktsmessig, kan banken bidra til økt bevissthet og dialog om naturhensyn, herunder forventninger om god praksis og etterlevelse av relevante offentlige krav og anerkjente bransjestandarder. Slike forventninger er ikke å anse som standardiserte eller absolutte krav utover det som følger av lov, forskrift eller offentlige vedtak.

3.2 Minimumskrav

Minimumskravene i denne standarden skal sikre at banken ikke finansierer virksomhet eller tiltak som er i strid med gjeldende lover, forskrifter og offentlige vedtak knyttet til natur, arealbruk og miljø, og at relevante forhold knyttet til naturrelatert risiko inngår i bankens vurderings- og beslutningsgrunnlag der dette er relevant.

- **Kartgrunnlag og myndighetsstatus**:

Kunden skal kunne dokumentere gjeldende reguleringsstatus og relevante offentlige vedtak og føringer, herunder eventuelle vern, restriksjoner og registrerte naturverdier, slik disse er fastsatt av kompetent myndighet.

- **Vurdering av naturrelatert vesentlighet**:

Kredittsaker og øvrige beslutningsgrunnlag skal inkludere en vurdering av om kundens virksomhet er underlagt særskilte natur- og miljøkrav, konsesjoner eller restriksjoner, samt om forhold knyttet til natur kan innebære risiko som er relevant for bankens engasjement.
Der slik risiko vurderes som vesentlig for engasjementets kvalitet eller etterlevelse av regelverk, skal dette håndteres i relevant beslutningsforum.

- **Leverandørkjede og innsatsfaktorer**:

For aktiviteter som er avhengige av natur- eller arealkritiske råvarer eller innsatsfaktorer, skal kunden kunne dokumentere etterlevelse av gjeldende regelverk og relevante offentlige krav knyttet til slike forhold.

- **Do No Significant Harm (DNSH):**

Engasjementer som klassifiseres som grønne eller naturpositive skal ikke medføre vesentlig skade på natur eller andre miljømål, i strid med gjeldende lovverk eller offentlige vedtak.

- **Avvik og hendelser**:

Vesentlige hendelser eller avvik knyttet til natur- og miljøforhold hos kunde, som kan ha betydning for etterlevelse av regelverk eller for bankens engasjement, skal rapporteres til banken uten ugrunnet opphold, sammen med informasjon om hvordan forholdet håndteres.

3.3 Særkrav per forretningsområde

Der natur- og miljøforhold vurderes å være relevante for bankens engasjement, gjelder følgende tilleggskrav for utvalgte forretningsområder. Kravene er risikobaserte og skal forstås som en presisering

av bankens ansvar for etterlevelse av gjeldende regelverk og vurdering av relevant risiko, innenfor bankens rolle som finansiell aktør.

3.3.1 Bedriftsmarked

For engasjementer i bedriftsmarkedet der natur- og miljøforhold vurderes å være relevante, skal banken påse at kundens virksomhet er i samsvar med gjeldende lover, forskrifter, konsesjoner og offentlige vedtak knyttet til natur, arealbruk og miljø.

Dette gjelder både virksomheter som:

- har direkte fysisk påvirkning på natur, for eksempel gjennom arealinngrep, uttak av naturressurser eller utslipp til luft, vann eller grunn, og
- har indirekte påvirkning på eller avhengighet av natur gjennom leverandørkjeder, innsatsfaktorer, transport, energi- eller ressursbruk.

Som del av vurderingsgrunnlaget kan banken, der det er relevant, be kunden redegjøre for:

- etterlevelse av relevant regelverk og offentlige krav knyttet til natur og miljø,
- forhold ved virksomheten som kan innebære naturrelatert risiko for drift, verdiskaping eller bankens engasjement over tid.

For virksomheter med høy iboende natur- eller miljørisiko kan banken, basert på en konkret risikovurdering, be om ytterligere dokumentasjon knyttet til etterlevelse, tillatelser eller håndtering av relevante risikoforhold. Slike vurderinger innebærer ikke at banken foretar selvstendige naturfaglige vurderinger av tiltakets omfang eller konsekvenser. Det vises for øvrig til **Standard for bærekraft bedriftsmarked**.

3.3.2 Landbruk

For landbruksengasjementer skal banken påse at virksomheten drives i samsvar med relevant regelverk knyttet til jord- og vannforvaltning, arealbruk og miljø. Dette innebærer blant annet at det foreligger nødvendige tillatelser og at offentlige krav til forvaltning av naturressurser er ivaretatt.

Prosjekter eller tiltak som innebærer vesentlig negativ påvirkning på sårbare naturtyper eller økosystemer i strid med gjeldende regelverk skal som hovedregel ikke finansieres. For skogbruk forutsettes etterlevelse av relevant regelverk og etablerte bransjeordninger der dette er relevant. Det vises for øvrig til **Standard for bærekraft landbruk**.

3.3.3 Privatmarked/bolig (nybygg og større tiltak)

For byggelån og finansiering av ny bolig, fritidsbolig eller større tiltak i privatmarkedet skal det dokumenteres at tiltaket følger gjeldende arealplaner, reguleringsbestemmelser og relevante offentlige vedtak, herunder krav knyttet til natur- og miljøforhold.

Der det er relevant, skal det også tas hensyn til forhold som kan innebære natur- eller klimarelaterte risikoer for eiendommen eller bankens sikkerhet, for eksempel flom- og

skredrisiko eller påvirkning på sårbar natur, basert på tilgjengelig myndighetsinformasjon. Det vises for øvrig til **Standard for bærekraft privatmarkedet**.

4. ORGANISERING OG ANSVAR

Konsernledelsen har det overordnede ansvaret for konsernets arbeid med bærekraft, herunder at hensynet til natur og naturmangfold er ivaretatt i konsernets styring, rammeverk og rapportering, i tråd med gjeldende regelverk og konsernets Policy for bærekraft.

Forretningsdivisjonene har ansvar for etterlevelse av denne standarden i egne relevante prosesser. Dette innebærer at:

- bedriftsmarkedsdivisjonen, inkludert landbruk, og
- privatmarkedsdivisjonen

hver for seg har ansvar for at vurderinger av etterlevelse av natur- og miljøregelverk, samt relevant naturrelatert risiko, inngår i kredittgivning, rådgivning og oppfølging av kunder der dette er relevant for bankens engasjement.

Bærekraftsfunksjonen har ansvar for å forvalte og videreutvikle denne standarden, samt bidra med faglig støtte, metodikk og overordnede rammer knyttet til natur og naturmangfold. Bærekraftsfunksjonen støtter forretningsdivisjonene innenfor deres respektive ansvarsområder, men har ikke linjeansvar for etterlevelse i disse.

Risikofunksjonen har ansvar for å følge opp naturrelatert risiko som del av konsernets samlede risikostyring, herunder bidra til konsistens i vurderinger, overordnet risikobilde og rapportering der dette er relevant.

Innkjøp og eiendomsdrift har ansvar for at konsernets egen virksomhet og leverandørkjeder etterlever kravene i denne standarden, i samsvar med gjeldende regelverk og etablerte interne retningslinjer.

5. FORVALTNING OG REVISJON AV STANDARD

Denne standarden revideres årlig av innholdsansvarlig. Standarden skal godkjennes ved vesentlige endringer og minimum hvert tredje år.

6. HÅNDTERING AV AVVIK

Avvik skal rapporteres i hendelsesdatabasen i henhold til standard rutine.

7. REFERANSER OG RELEVANTE KOBLINGER (KAN OPPDATERES UTEN NY GODKJENNING)

Policy for bærekraft

Standard for Bærekraft i Landbruk

Standard for bærekraft for bedriftsmarkedet

Standard for bærekraft privatmarkedet